

**Informácia o stave príprav podujatia v lokalite Topoľčianok
zameraného na zachovanie nadštandardných vzťahov s Českou republikou
(Fórum Topoľčianky)**

Návrh na zorganizovanie podujatia Fórum Topoľčianky vychádza z úlohy C.33. uznesenia vlády SR č. 723 z 27. novembra 2024 k Analýze sociálno-ekonomickej situácie a vybraných problémov okresov Topoľčany a Zlaté Moravce s návrhmi na zlepšenie v sociálnej a hospodárskej oblasti, konkrétne *„posúdiť možnosť využitia spoločnej tradície a uskutočnenia podujatia v lokalite Topoľčianok zameraného na zachovanie nadštandardných vzťahov s Českou republikou“*. Návrh sa opiera aj o úlohu z Programového vyhlásenia vlády SR 2023-2027 *„venovať osobitnú pozornosť vzácnnej blízkosti Slovenskej republiky a Českej republiky, vrátane aktívneho hľadania nových foriem neprerušenia a skvalitnenia tohto vzťahu najmä medzi mladšou generáciou“*.

Na splnenie predmetnej úlohy a po dohode s českou stranou navrhlo Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky zorganizovať spoločné diskusné fórum založené na odkaze 1. československého prezidenta T. G. Masaryka a slovenského diplomata M. R. Štefánika. Ako miesto konania bol zvolený zámok v Topoľčiankach, ktorý bol v rozmedzí rokov 1923-1953 letným sídlom prezidenta ČSR a je národnou kultúrnou pamiatkou. Ako termín bol po dohode s českou stranou zvolený 10. jún 2025 aj s ohľadom na okružle výročia, ktoré si pripomíname v prvej polovici roka – 175. výročie narodenia T. G. Masaryka (7. 3. 1850) a 145. výročie narodenia M. R. Štefánika (21. 7. 1880).

Diskusné fórum s účasťou slovenských aj českých historikov a akademikov sa koná pod záštitou ministra zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky a ministra zahraničných vecí Českej republiky. Spoluorganizátormi diskusného fóra sú Historický ústav Slovenskej akadémie vied, Masarykov ústav a Archív Akadémie vied Českej republiky.

Diskusné fórum je rozdelené do dvoch panelov. Prvý z nich sa zaoberá osobnosťami T. G. Masaryka a M. R. Štefánika a ponúkne odpovede na otázky, ako naplnili M. R. Štefánik a T. G. Masaryk svoje dejinné úlohy pri vzniku Československa. Zameria sa aj na to, v čom si boli obaja štátnici podobní, a v čom, naopak odlišní, a akým spôsobom posunuli česko-slovenskú vzájomnosť na vyššiu úroveň. Diskutovať budú zástupcovia Historického ústavu Slovenskej akadémie vied, Akadémie vied Českej republiky, Ústavu T. G. Masaryka, Nadácie M. R. Štefánika a ďalších inštitúcií.

Druhý panel je venovaný súčasnému vnímaniu T. G. Masaryka a M. R. Štefánika mladou generáciou. Diskusia sa sústreďí na odpovede, či a prečo sú myšlienky čechoslovakizmu ešte stále živé v mysliach niektorých ľudí, a odkazom dedičstva oboch štátnikov pre dnešok a pre súčasnú nadštandardnú úroveň vzťahov medzi Slovenskou republikou a Českou republikou. Na diskusii v tomto paneli sa zúčastnia popri historikoch aj zástupcovia akademickej obce, vyučujúci a študenti z viacerých vysokých škôl na Slovensku aj v Čechách.

Sprievodnými podujatiami Fóra Topoľčianky sú samostatné výstavy o M. R. Štefánikovi a T. G. Masarykovi, prehliadka stálej expozície venovanej T. G. Masarykovi inštalovaná v priestoroch zámku v Topoľčiankach, prehliadka Národného žrebčína Topoľčianky a kultúrny program.